

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/184/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320200580
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8320200580.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Mariany Muránskej, v právnej veci navrhovateľky R. Z. R., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XXXX/X, H. proti manželovi T. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., K..W..Š. XXX/X za účasti maloletého O. I.Á. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 10P/43/2020-60 zo dňa 9.10.2020, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výroku o výživnom a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je rozvod manželstva a úprava rodičovských práv voči mal. O. I. Z. na čas po rozvode manželstva.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„Súd manželstvo T. Z. a R. Z. R. uzavreté dňa XX.XX.XXXX v H., ktoré je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu H. vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXX rozvádza. Na čas po rozvode súd maloletého O. I. Z., nar. XX.X.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého O. I. Z. sumou 50 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti výšky výživného súd návrh matky zamietá.

Styk otca s maloletým súd ponecháva neobmedzený.

Náhradu súdneho poplatku súd Slovenskej republike nepriznáva..“

3. Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 23, § 24, ods. 1, § 25, ods. 1,2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

4. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a nie je možná obnova manželského spolužitia. Manželia žili v spoločnej domácnosti iba dva mesiace, pričom v súčasnosti má manžel s priateľkou dvojčky a matka je tehotná. Preto súd manželstvo účastníkov konania rozviedol. Maloletého na čas po rozvode súd zveril do osobnej starostlivosti matky. Otec nemal žiadne námietky, aby bol maloletý zverený do starostlivosti matky. Styk otca s maloletým súd ponechal neobmedzený s odôvodnením, že doposiaľ súdom určený styk otec nevyužíval a preto vzhľadom na vek maloletého súd úpravu styku ponechal na dohode rodičov. Maloletý v súčasnosti navštevuje predškolské zariadenie a okrem nákladov na ošatenie, stravu, drogériu, obuv má matka na maloletého náklady na škôlku vo výške 20 eur ako poplatok a cca 30 eur na stravu. Matka maloletého je zamestnaná a

pracuje s príjmom vo výške cca minimálnej mzdy. Býva u matky, ktorej na bývanie a stravu prispieva sumou 200 eur mesačne a má vyživovaciu povinnosť voči maloletému W. R. R., nar. X.X.XXXX. Matka ďalej uviedla, že čaká dieťa s priateľom a hľadá si nové bývanie. Otec maloletého je od 6.4.2020 evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie a bola mu priznaná podpora v nezamestnanosti vo výške cca 292 eur mesačne. V období od 14.3.2018 do 3.1.2020 pracoval v spoločnosti S. I. s.r.o. a jeho priemerný mesačný príjem za rok 2019 bol cca vo výške 550 eur mesačne. Zároveň bolo preukázané, že otec pracoval u súkromného podnikateľa K. T. od 27.12.2019 do 16.3.2020 a jeho vymeriavací základ (podľa registra Sociálnej poisťovne) bol za mesiac december 2019 bol vo výške 19,80 eur, za mesiac 1/2020 vo výške 139,99 eur, za mesiac 2/2020 vo výške 133,32 eur, za mesiac 3/2020 vo výške 73,33 eur. Podľa predložených dokladov bol pracovný pomer otca v spoločnosti S. I. s.r.o. ukončený pre porušenie pracovnej disciplíny, pretože otec maloletého nenastúpil do práce. Otec k tomuto uviedol, že bol práceneschopný a neskoro predložil zamestnávateľovi PN, ale táto skutočnosť, zo strany otca nebola preukázaná. Preto súd pri určovaní výživného pre maloletého vychádzal z príjmu otca u zamestnávateľa S. I. s.r.o., preto súd berie, že tento pracovný pomer bol ukončený bez vážnych dôvodov a pre nezodpovedné správanie sa otca maloletého. Zároveň súd prihliadol aj na skutočnosť, že otcovi pribudli dve vyživovacie povinnosti a to k maloletej C. Z., nar. XX.X.XXXX a k T. Z., nar. XX.X.XXXX. Otec žije s priateľkou a podľa predloženého dokladu SIPO sú náklady na energie vo výške cca 100 eur. Otec má dve pôžičky a podľa predložených dokladov je jedna vo výške 2 060 eur - splátka 40,20 eur, a druhá vo výške 6 000 eur - splátka 106,83 eur. S prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletého (matka neuviedla, okrem bežných výdavkov) žiadne výdavky na maloletého, ktoré by nezodpovedali bežným výdavkom a s prihliadnutím na zárobkové a majetkové pomery otca súd považuje výživné vo výške 50 eur mesačne za primerané s prihliadnutím na skutočnosť, že otcovi pribudli dve vyživovacie povinnosti a momentálne ani nemá príjem. Súd však prihliadol na skutočnosť, že posledný pracovný pomer otec ukončil bez vážnych dôvodov.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

III. Obsah odvolania matky

6. V zákonom stanovenej lehote podala proti výroku o výživnom rozsudku odvolanie matka. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie v novom rozhodnutí. V odvolaní ďalej uviedla, že Súd však v konaní vedenom pod sp. zn. 10P/43/2020-60 môjmu návrhu ohľadom zvýšenia výživného na mal. O. I. Z. nevyhovel, ale dokonca ešte znížil výživné na 50 eur mesačne. Okresný súd Humenné však pri svojom rozhodovaní vôbec neprihliadať na potreby mal. O. I. a na výdavky spojené s jeho výchovou. Maloletý navštevuje materskú škôlku, kde platí školné a obedy každý mesiac potrebuje v škôlke 2 pyžamá, prezuvky, pršiplášť, gumáky, v zime mu bude treba snehule, otepľovačky dvoje, kombinézku, raz ročne platí ZRPŠ 25 eur. Na noc používa plienky a pred spaním a ráno pije mlieko. Matka má ešte 1 maloleté dieťa školopovinné, o ktoré sa stará výlučne ona. Od 17.9.2020 je na PN, kvôli rizikovému tehotenstvu. V januári sa jej má narodiť ďalšie dieťa, tým vznikne ďalšia vyživovacia povinnosť. Odporca sa o maloletého vôbec nezaujíma a okrem výživného sa nijak inak nepodieľa na jeho výchove. Má za to, že vzhľadom na potreby maloletého, ktoré sú spojené s jeho výchovou je výška 50 eur nedostačujúca. Súd prihliadal len na odporcové výdavky a na jeho finančnú situáciu, ale neprihliadal vôbec na potreby maloletého a výdavky spojené s jeho výchovou a starostlivosťou. Súd nebral do úvahy, že sa rodičia majú podieľať rovnako na výchove maloletého a prispievať rovnakou sumou na potreby maloletého, ktoré sú prvoradé. Odporca je mladý, môže sa zamestnať. Z každej práce ho prepustili kvôli porušeniu pracovnej disciplíny.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

7. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj ako „CMP“), v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že sú splnené predpoklady pre zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Podľa § 62 ods. 2 zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

9. Podľa § 35 CMP, je súd povinný zisťovať skutočný stav vecí, ktorý je podkladom pre rozhodnutie. Znamená to, že súd je povinný zistiť v konaní skutočný stav vecí, ktorý je mierou čo najbližšieho priblíženia sa hmotnoprávneho rozsahu práv a povinností a právom chránených záujmov.

10. Podľa § 36 CMP súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

11. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Matka maloletého zabezpečuje o mal. O. I. osobnú starostlivosť, čo je nutné považovať za formu plnenia výživného. V zmysle § 28 Zákona o rodine je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej i nemateriálnej povahy k tomu, aby sa dieťa mohlo dostatočne rozvíjať. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tie sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojim deťom podľa kritérií uvedených v § 62 ods. 2 Zákona o rodine, pričom povinnosťou súdu je vždy prihliadnuť k všetkým dôležitým okolnostiam, u každého rodiča zvlášť, prihliadnuť na vek, vyspelosť dieťaťa, prihliadnuť na nevyhnutné potreby a potreby, ktoré sú nad rámec bežných potrieb, náklady ktoré súvisia so zdravotným stavom maloletého dieťaťa, je nutné prihliadnuť na majetkové pomery oboch rodičov a následne až tak zhodnotiť možnosti, schopnosti otca ako povinného a zhodnotiť odôvodnené potreby maloletých detí.

12. Matka v odvolaní namieta, že súd pri svojom rozhodovaní o zvýšení výživného nesprávne posúdil možnosti a schopnosti otca dosahovať príjem.

13. Ako to vyplýva z vykonaného dokazovania, súd pri posudzovaní zárobkových možností a schopností ako aj majetkových pomerov otca vychádzal zo skutočnosti, že otec je nezamestnaný.

14. Odvolací súd má za to, že záver súdu o tom, že je v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné vo výške 50 Eur je predčasný a výška priznaného výživného nie je dostatočne odôvodnená. V konaniach dotýkajúcich sa vyživovacej povinnosti zistiť skutočný stav veci, čo podľa názoru odvolacieho súdu nebolo vykonané v dostatočnej miere. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že otec bol nezamestnaný a v rozhodnom období bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Ako to vyplýva z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni vykonanú odvolacím súdom dňa 18.5.2021, otec mal. v období od 19.4.2021 je zamestnaný v spoločnosti X. R., s.r.o.

15. Ako to vyplýva z dokazovania, v čase poslednej súdnej úpravy v roku 2018, kedy bolo súdom určené výživné vo výške 130 Eur, otec pracoval v spoločnosti S. I., s.r.o. kde dosahoval príjem 480 Eur. Súd pri určení výživného vychádzal z možností a schopností otca (§ 75, ods. 1 ZoR). V čase rozhodovania súdu bol mal. O. I. v celodennej osobnej starostlivosti matky, v súčasnosti navštevuje predškolské zariadenie. Súd nevenoval pozornosť zisťovaniu a ustáleniu potrieb maloletého. Otec ukončil pracovný pomer v súvislosti s porušením pracovnej disciplíny. Je možné mať za to, že takýmto nezodpovedným konaním sa pripravil o možnosť dosahovať príjem (§ 75, ods. 1 ZoR). Taktiež sa súd nevenoval zisťovaniu, aký je potenciál otca na trhu práce, aké má dosiahnuté vzdelanie, kvalifikáciu, či otec môže za prácou vycestovať. V čase trvania jeho evidencie na úrade práce, je potrebné zistiť, či mu prostredníctvom úradu bola ponúkaná práca.

16. Keďže súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal dokazovanie so zameraním sa na určenie výšky výživného, odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok postupom vyplývajúcim z ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP a jeho procesným postupom došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p.) v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP a vec vrátil súd prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1, 2 CSP).

17. Po vrátení veci je úlohou súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie so zameraním sa na určenie výšky výživného posúdením všetkých relevantných zákonných kritérií pre jeho priznanie (§ 75, ods. 1 ZoR). V konaní je potrebné zistiť, aké sú možnosti a schopnosti otca dosahovať príjem. Pre ich zistenie je potrebné zistiť aké je dosiahnuté vzdelanie otca, aké má skúsenosti na pracovnom trhu, akú prácu vykonával a z akého dôvodu ju vykonávať prestal. V prípade, ak otec ani v čase rozhodovania súdu nedosahuje príjem zo zamestnania, čo súd overí, a svoje tvrdenia o nemožnosti dosahovať príjem z dôležitého dôvodu nepreukáže, bude súd vychádzať z jeho možností a schopností, ktoré

ustáli s prihliadnutím na jeho vek, zdravotný stav, ukončené vzdelanie, skúsenosti na trhu práce ako aj pracovných ponúk. V prípade, ak súd vychádza z potenciálneho príjmu povinného rodiča, je potrebné takto určenú výšku v rozhodnutí uviesť jej číselným vyjadrením. Súd taktiež dôsledne zistí a ustáli oprávnené potreby na strane mal. s prihliadnutím na jeho vek, zdravotný stav. Je potrebné zistiť a ustáliť aj príjem matky ako aj jej oprávnené výdavky a pri rozhodovaní o výške výživného prihliadnuť na mieru jej osobnej starostlivosti, ktorú vo vzťahu k mal. vykonáva. Pribudnutie vyživovacích povinností je aj podľa názoru odvolacieho súdu objektívnym faktorom vyplývajúcim na schopnosť rodiča platiť výživné, je potrebné však zobrať do úvahy skutočnosť, že rovnako tak matka má vyživovaciu povinnosť voči viacerým deťom. Malo by byť prejavom rodičovskej zodpovednosti zo strany otca, zariadiť sa tak, aby mohol všetkým svojim deťom zabezpečiť výživu rovnakým podielom. Dôsledné zistenie skutočného stavu vo vzťahu k možnostiam a schopnostiach povinného rodiča, oprávneným potrebám mal. je okrem základu pre rozhodnutie o výške výživného v súčasnosti dôležité aj pre možné posúdenie zmeny pomerov v budúcnosti.

18. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o trovách prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).